

rettes Noget ved et Tilfagn fra Rigsdagens Side, da maa dette Tilfagn være saa rigeligt og fyldigt, at Sagen faaer sin endelige Afgjorelse i den Forstand, at, naar den Bestemmelse i sin Tid bliver endelig slaaet fast af Rigsdagen, vil det, som det ærede Udvalg har sagt i sin Betænkning, ikke være nødvendigt igen at komme til at forhandle her om Islands Finantsfer. Dette Ønske deler Regjeringen med Udvalget, men Regjeringen troer ikke, at det kan ventes at ville blive fyldestgjort ved et Tilfud af den Besskaffenhed og Størrelse, som Udvalget har foreslaaet. Forfaavidt der er talt om Størrelsen af dette Tilfud, troer jeg med fuld Ret at kunne fremhæve, at samtlige Udvalgets Medlemmer, som have havt Ordet, have udtalt, at Begrundelsen af det er at søge først og fremmest i Broderfærligheden. Det er ikke en Almisje, som skal gives til Fremmede; det er ikke nogen lovtvungen Forpligtelse, der her skal opfyldes, men hvad vi skulle gjøre, er at udruste vore Brødre, som vi ønske at give en selvstændig Stilling, saa godt som vi kunne, og saa vidt som det er nødvendigt for dem, for at de kunne føre den selvstændige Tilværelse, vi have tiltænkt dem. Men denne Selvstændighed vil kun blive halv, naar man ikke gjør Skridtet fuldt ud strax, men kun saa langt, at man, som den ærede 2den Landssthingsmand for 1ste Kreds (Krieger) antydede, dog maa reservere Island Muligheden af senere igen at komme til os for at bede om yderligere Tilfud. Nu at begrunde, hvor stort dette Tilfud noigtigt skal være, er en overmaade vanskelig Sag, og jeg troer ikke, at det er en Bebreidelse, som med Rette kan gjøres mod de forskjellige Autoriteter og de forskjellige Udvalg, som have havt med denne Sag at gjøre, at de i denne Henseende have holdt sig til et Skjøn. Jeg troer ikke, det er muligt at faae nogen Basis til mathematisk noigtigt at bestemme Størrelsen af dette Tilfud. Sagen stiller sig yderlig forskjellig, eftersom den sees fra det islandske eller fra det danske Standpunkt. For Islænderne maa Sagen stille sig saaledes: Hvad behove vi, hvad kunne vi komme igjennem med uden paany at maatte henvende os til Danmark om yderligere Under-

støttelse? Men dette lader sig ikke godt sige iforveien og heller ikke, hvilke Foretagender der bør og maa udføres, og hvilke Foranstaltninger der maa træffes for at udvide Selvvirksomheden paa Island. Derom kan der fornuftigviis først tages Bestemmelse, naar Selvstændigheden først er skaffet tilveie, og denne kan atter ikke komme tilveie, førend der er bragt en vis finantsiel Sikkerhed tilstede. Jeg troer, at vi ved at forlange bestemte positive Data i saa Henseende ville komme til at bevæge os i en Cirkel. Naar man paa den anden Side seer Sagen fra vort Standpunkt, navnlig fra den bevillende Myndigheds Standpunkt, saa troer jeg, at det Naturligste vil være at sammenligne den nuværende Tilstand med den nye, som vil blive skabt, og i saa Henseende troer jeg, man maa være tilfreds, naar den nye Tilstand viser sig i det Hele taget og navnlig i Længden at ville blive fordeelagtigere end den nuværende. Jeg troer nu ubetinget, at dette vilde være Tilfældet, selv om Regjeringens oprindelige Forslag vedtoges, altsaa langt mere, naar det Forslag, som er stillet af den ærede 6te Landssthingsmand for 1ste Kreds (Ploug), vedtages. Det af ham foreslaaede faste Tilfud er langt mindre, end hvad vi for Tiden yde til Island, og kunne vi ved Hjælp af det midlertidige Tilfud i Løbet af en ikke for lang Aarrække bringe det derhen, at vi ikke behove at overskrive dette faste Tilfud, da vil alle rede Meget være vundet. Dette udelukker jo ikke, hvad der saavel er udtalt i Udvalgets Betænkning som af flere af de ærede Medlemmer, som have havt Ordet, at, hvis Island i en senere Tid skulde naae en forøget Velstand, man da vil kunne udskrive Bidrag derfra til Rigets almindelige Anliggender. For Islænderne er det en stor Forskjel, at en Medsættelse af Bidraget eller en Udskrivning af Skatter ikke vil kunne ske uden Samtykke af alle Lovgivningsmagtens Factorer, medens de, naar Sagen staaer saaledes, at det faste Bidrag er sat altfor ringe, saa at det i sin Tid maaskee maa søges suppleret, ikke kunne opnaae en Forhøielse uden Samtykke af alle Lovgivningsmagtens Factorer.

Flere ærede Talere have opholdt sig ved